

OBSAH 1

Seznam zkratek

15

Předmluva

17

1. kapitola

Kriminalistické učení o způsobu páchání trestného činu

19

1.1 Pojem způsobu páchání trestného činu	19
1.2 Komponentová analýza způsobu páchání trestného činu	20
1.2.1 Třídění komponentů podle jejich předmětné povahy	21
1.2.2 Třídění komponentů podle jejich složitosti	23
1.3 Genetická analýza způsobu páchání trestného činu	24
1.3.1 Determinace způsobu páchání trestného činu	24
1.3.1.1 Objektivní determinanty	25
1.3.1.2 Subjektivní determinanty	27
1.3.2 Mechanismy utvářející způsob páchání trestného činu	29
1.4 Význam způsobu páchání trestného činu pro kriminalistiku	31
1.4.1 Význam způsobu páchání pro tvorbu kriminalistických verzí	32
1.4.2 Význam způsobu páchání pro kriminalistickou evidenci „modus operandi systém“ (MOS)	36
1.4.3 Význam způsobu páchání pro kriminalistickou identifikaci	37
1.4.4 Význam poznatků o způsobu páchání pro kriminalistickou prevenci	37

2. kapitola

Kriminalistické učení o pachateli a oběti

39

2.1 Jaké vlastnosti pachatele a oběti jsou kriminalisticky relevantní	39
2.2 Pachatel	39
2.2.1 Vlastnosti pachatele ovlivňující tvorbu stop a výrazně se v nich zobrazující	39
2.2.2 Vlastnosti pachatele ovlivňující jeho chování v průběhu vyšetřování	40
2.2.3 Vlastnosti typického pachatele určitého druhu trestných činů	43
2.2.4 Psychologické profilování pachatele	43

2.3 Oběť	45
2.3.1 Základní pojmy kriminalistické viktimalogie: Oběť, újma, viktimalizace	45
2.3.2 Předmět kriminalistické viktimalogie	46
2.3.3 Role oběti při vzniku stop	47
2.3.4 Role oběti při oznamování trestných činů	48
2.3.5 Role oběti při vyšetřování trestných činů	50
 3. kapitola	
Kriminalistické učení o stopách	53
3.1 Teoretické základy vzniku kriminalistických stop	53
3.2 Pojem a význam kriminalistických stop	54
3.3 Dělení kriminalistických stop	58
3.3.1 Obecně o klasifikaci stop	58
3.3.2 Stopy paměťové	58
3.3.3 Stopy materiální	59
3.4 Nové, netradiční druhy kriminalistických stop	60
 4. kapitola	
Kriminalistické učení o poznání trestného činu	62
4.1 Obecná charakteristika procesu poznání trestného činu	62
4.2 Zvláštnosti objektu poznání	63
4.3 Zvláštnosti procesu poznání	64
4.4 Zvláštnosti metod poznání	65
4.5 Zvláštnosti subjektů poznání	66
 5. kapitola	
Charakteristika metod kriminalistické praxe	68
5.1 Druhy metod kriminalistické praxe	68
5.2 Přípustnost kriminalistických metod	69
5.3 Některé obecné poznávací metody	72
5.3.1 Pozorování	72
5.3.2 Srovnávání (komparace)	73
5.3.3 Měření	73
5.3.4 Popisování	74
5.3.5 Experiment	74
5.3.6 Modelování	75

23.7 Zvláštnosti kriminalistických verzí a organizace vyšetřování	278
23.8 Zvláštnosti následných úkonů	278
23.9 Zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování a zvláštnosti prevence trestné činnosti	280
 24. kapitola	
Metodika vyšetřování trestných činů proti duševnímu vlastnictví	281
24.1 Kriminalistická charakteristika	281
24.1.1 Obecně o kriminalistické charakteristice trestních činů proti duševnímu vlastnictví	281
24.1.2 Kriminální situace	282
24.1.3 Typické formy a způsoby páchaní	283
24.1.4 Osoba pachatele a typické motivy	284
24.1.5 Poškozené osoby	284
24.2 Typické stopy a jiné soudní důkazy	285
24.3 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování a typické kriminalistické situace	285
24.3.1 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování	285
24.3.2 Typické počáteční kriminalistické situace	287
24.4 Zvláštnosti předmětu vyšetřování	287
24.5 Zvláštnosti počátečních úkonů	288
24.6 Zvláštnosti kriminalistických verzí, plánování a organizace vyšetřování	291
24.7 Zvláštnosti následných úkonů	292
24.8 Zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování a zvláštnosti kriminalistické prevence	293
 25. kapitola	
Metodika vyšetřování ekologické kriminality	295
25.1 Kriminalistický pojem a obsah ekologické kriminality	295
25.2 Kriminalistická charakteristika ekologické trestné činnosti	297
25.2.1 Způsoby páchaní ekologické kriminality	297
25.2.2 Pachatelé a motivy ekologické kriminality	298
25.3 Typické stopy	299
25.4 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování	300
25.5 Zvláštnosti předmětu vyšetřování	301

25.6 Zvláštnosti počátečních úkonů	302
25.7 Zvláštnosti kriminalistických verzí, plánování a organizace vyšetřování	303
25.8 Zvláštnosti následných úkonů	303
25.9 Zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování a zvláštnosti kriminalistické prevence	303
25.10 Spolupráce Policie ČR s dalšími mimoresortními složkami	304

Obsah 2 **307**

OBSAH 2

Seznam zkratek	15
Předmluva	17
1. kapitola Kriminalistické učení o způsobu páchání trestného činu	19
2. kapitola Kriminalistické učení o pachateli a oběti	39
3. kapitola Kriminalistické učení o stopách	53
4. kapitola Kriminalistické učení o poznání trestného činu	62
5. kapitola Charakteristika metod kriminalistické praxe	68
6. kapitola Kriminalistická identifikace	76
7. kapitola Forenzní biomechanika	89
8. kapitola Moderní metody kriminalistické dokumentace	101

9. kapitola

Zkoumání platebních karet

114

10. kapitola

Aplikace molekulární genetiky v kriminalistice

121

11. kapitola

**Možnosti využití poznatků reflexivních her
v kriminalistice**

129

12. kapitola

Taktické operace

140

13. kapitola

**Aktuální problémy taktiky výslechu utajeného
svědka**

152

14. kapitola

Fyziodetektční vyšetření v kriminalistické praxi

161

15. kapitola

Metodika vyšetřování pytláctví

174

16. kapitola

Metodika vyšetřování krádeží motorových vozidel

190

17. kapitola

**Metodika vyšetřování trestných činů spojených
s násilím v rodině**

209

18. kapitola

**Metodika vyšetřování trestných činů páchaných
cizinci**

219

19. kapitola <i>Metodika vyšetřování rasově a národnostně motivovaných trestných činů</i>	227
20. kapitola <i>Metodika vyšetřování pojistných podvodů</i>	239
21. kapitola <i>Metodika vyšetřování finanční kriminality</i>	249
22. kapitola <i>Metodika vyšetřování daňových deliktů</i>	260
23. kapitola <i>Metodika vyšetřování počítačové kriminality</i>	269
24. kapitola <i>Metodika vyšetřování trestných činů proti duševnímu vlastnictví</i>	281
25. kapitola <i>Metodika vyšetřování ekologické kriminality</i>	295

6. kapitola

Kriminalistická identifikace	76
6.1 Teoretické základy kriminalistické identifikace	76
6.1.1 Individuálnost objektů	76
6.1.2 Relativní stálost objektu	77
6.1.3 Schopnost objektu odrážet a zanechávat své vlastnosti	77
6.2 Objekty kriminalistické identifikace	77
6.3 Cíle kriminalistické identifikace	79
6.4 Metoda identifikačního zkoumání	80
6.5 Současný stav a perspektivy kriminalistické identifikace	82
6.6 Identifikace systémů v kriminalistice	84

7. kapitola

Forenzní biomechanika	89
7.1 Pojem forenzní biomechaniky a její aplikace v kriminalistice	89
7.2 Biomechanický obsah trasologických stop	91
7.3 Biomechanika extrémního dynamického zatížení těla	94
7.4 Biomechanika pádů	96

8. kapitola

Moderní metody kriminalistické dokumentace	101
8.1 Požadavky kladené na kriminalistickou dokumentaci	101
8.2 Základní zásady dokumentování	101
8.3 Druhy kriminalistické dokumentace	102
8.4 Speciální kriminalistické fotografické metody	103
8.4.1 Makrofotografie	103
8.4.2 Mikrofotografie	103
8.4.3 Fotografie v neviditelném záření	103
8.4.3.1 Fotografie v infračerveném záření	103
8.4.3.2 Fotografie v ultrafialovém záření	104
8.4.3.3 Fotografie v ostatních druzích neviditelného záření	104
8.4.4 Zvýšení kontrastu repetiční metodou	105
8.4.5 Spektrozonální fotografie	105
8.4.6 Holografie	105
8.4.7 Digitální fotografie	107
8.5 Využití fotogrammetrického systému DMU při dokumentaci místa činu	108

8.6 Kriminalistická videodokumentace	110
8.6.1 Obecně o kriminalistické videodokumentaci	110
8.6.2 Hlavní činnosti orgánu činného v trestním řízení a videoteknika při videodokumentaci procesních úkonů	111
8.6.3 Náležitosti videodokumentace	112
9. kapitola	
Zkoumání platebních karet	114
9.1 Úvod	114
9.2 Platební karty jako moderní prostředek uskutečňování různých bezhotovostních plateb a pohodlný přístup k účtu	115
9.3 Některé možnosti páchaní trestné činnosti platebními kartami	118
9.4 Zkoumání platebních karet	119
10. kapitola	
Aplikace molekulární genetiky v kriminalistice	121
10.1 Vývoj kriminalistické biologie	121
10.2 Molekulární biologie	122
10.3 Kriminalistické zkoumání DNA	124
10.4 Zajišťování stop a srovnávacích materiálů	125
10.5 Databáze DNA	126
11. kapitola	
Možnosti využití poznatků reflexivních her v kriminalistice	129
11.1 Úvod do problematiky	129
11.2 Základní pojmy	129
11.3 Podstata reflexivních her	131
11.4 Podstata rozhodovacího procesu s využitím reflexivních úvah	132
11.5 Význam a možnosti využití poznatků reflexivních her v procesu objasňování a vyšetřování trestních věcí	134
11.6 Druhy taktických postupů založených na reflexi	136
11.6.1 Taktické postupy autoregulace řešení problémových situací	136
11.6.1.1 Taktické postupy řešení kognitivních problémových situací	136
11.6.1.2 Taktické postupy řešení komunikativních problémových situací	137

11.6.2 Taktické postupy reflexivního působení na protistranu	137
11.6.2.1 Samostatné taktické postupy reflexivního působení na protistranu	138
11.6.2.2 Kombinace taktických postupů, vyšetřovacích a jiných úkonů za účelem reflexivního působení na protistranu	138
 12.kapitola	
Taktické operace	140
12.1 Taktická operace - efektivní kriminalistický prostředek	140
12.2 Taktické operace jako forma součinnosti	141
12.3 Pojem, podstata a význam taktických operací	144
12.4 Obsah teoretických základů taktických operací	147
12.5 Struktura taktické operace	148
12.6 Etapy provedení taktické operace	149
 13. kapitola	
Aktuální problémy taktiky výslechu utajeného svědka	152
13.1 Úvod do problematiky. Situace ve vybraných zemích	152
13.2 Právní stav a vývoj problematiky zvláštní ochrany svědka v České republice	154
13.3 Taktické aspekty přípravy výslechu utajeného svědka	157
13.4 Taktické aspekty průběhu a dokumentace výslechu utajeného svědka	158
 14. kapitola	
Fyziodetekční vyšetření v kriminalistické praxi	161
14.1 Úvod do problematiky	161
14.1.1 Historicky nejstarší zkoušky odhalování lží	161
14.1.2 Zkoumání emocí	161
14.1.3 Počátky rozvoje instrumentální diagnostiky zjišťování pravdy	163
14.1.4 Vznik a vývoj fyziodetekce u nás	165
14.2 Podstata fyziodetekčního vyšetření	166
14.2.1 Pojem a cíl fyziodetekčního vyšetření	166
14.2.2 Účastníci fyziodetekčního vyšetření	166
14.2.3 Podmínky fyziodetekčního vyšetření	167
14.2.3.1 Okolnosti negativně ovlivňující použití fyziodetekčních metod u konkrétních osob	167

14.2.3.2 Okolnosti negativně ovlivňující použití fyziodetekčních metod v konkrétních případech	168
14.2.3.3 Technické podmínky fyziodetekčního vyšetření	168
14.2.4 Testy využívané v rámci fyziodetekčního vyšetření	168
14.3 Průběh fyziodetekčního vyšetření	170
14.3.1 Konzultace a příprava fyziodetekčního vyšetření	170
14.3.2 Vlastní provedení fyziodetekčního vyšetření	171
14.3.3 Vyhodnocení výsledků fyziodetekčního vyšetření	172
14.3.4 Formulování závěrů fyziodetekčního vyšetření	172
 15. kapitola	
Metodika vyšetřování pytláctví	174
15.1 Právní úprava trestného činu pytláctví	174
15.2 Kriminalistická charakteristika pytláctví	176
15.2.1 Pojmové vymezení	176
15.2.2 Způsoby páchaní pytláctví a jejich klasifikace	177
15.2.2.1 Klasifikace pytláctví podle předmětu zájmu pachatele	177
15.2.2.1.1 Pytláctví s cílem získat maso	178
15.2.2.1.2 Pytláctví páchané s cílem získat trofej	179
15.2.2.1.3 Pytláctví páchané s cílem ukovení lovecké vášně	181
15.2.2.2 Klasifikace pytláctví podle počtu pachatelů	181
15.2.2.2.1 Pytláctví páchané jedincem	181
15.2.2.2.2 Pytláctví páchané ve dvojici	182
15.2.2.2.3 Pytláctví páchané organizovanou skupinou pachatelů	182
15.2.2.3 Klasifikace pytláctví podle nástrojů použitých k dokonání pytláctví	182
15.3 Typické stopy	183
15.4 Typické kriminalistické situace	184
15.5 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování	184
15.6 Zvláštnosti počátečních vyšetřovacích a operativně pátracích úkonů	185
15.7 Zvláštnosti kriminalistických verzí a plánování a organizace vyšetřování	186
15.8 Zvláštnosti následných vyšetřovacích a operativně pátracích úkonů	186
15.8.1 Výslech obviněného	186
15.8.2 Výslech svědků	187
15.8.3 Expertizy	187
15.8.4 Rekognice	188
15.8.5 Vyšetřovací pokus	188
15.9 Zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování a kriminalistická prevence	188

16. kapitola

Metodika vyšetřování krádeží motorových vozidel	190
16.1 Kriminalistická charakteristika krádeží motorových vozidel	190
16.1.1 Způsoby páchnání krádeží motorových vozidel	191
16.1.2 Osobnostní rysy pachatelů	196
16.2 Typické stopy	198
16.3 Typické kriminalistické situace	203
16.4 Podněty k vyšetřování	204
16.5 Počáteční vyšetřovací a operativně pátrací úkony	205
16.6 Zvláštnosti kriminalistických verzí a plánování vyšetřování	206
16.7 Zvláštnosti následné etapy vyšetřování	206

17. kapitola

Metodika vyšetřování trestných činů spojených s násilím v rodině	209
17.1 Kriminalistická charakteristika	209
17.2 Typické stopy	211
17.3 Typické kriminalistické situace	212
17.4 Zvláštnosti předmětu vyšetřování	213
17.4.1 Objekt trestného činu	213
17.4.2 Subjekt trestného činu	214
17.4.3 Objektivní stránka trestného činu	214
17.4.4 Subjektivní stránka trestného činu	214
17.5 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování	215
17.6 Zvláštnosti počátečních operativně pátracích a vyšetřovacích úkonů a opatření	216
17.7 Zvláštnosti kriminalistických verzí, plánování a organizace vyšetřování	216
17.8 Zvláštnosti následných vyšetřovacích a operativně pátracích úkolů	217
17.9 Zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování a zvláštnosti kriminalistické prevence	217

18. kapitola

Metodika vyšetřování trestných činů páchaných cizinci

219

18.1 Kriminalistická charakteristika	219
18.2 Typické stopy	221
18.3 Typické kriminalistické situace	221
18.4 Zvláštnosti předmětu vyšetřování	222
18.5 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování	223
18.6 Zvláštnosti počátečních operativně pátracích a vyšetřovacích úkonů a opatření	223
18.7 Zvláštnosti kriminalistických verzí, plánování a organizace vyšetřování	224
18.8 Zvláštnosti následné etapy vyšetřování	224
18.8.1 Výslech obviněného	224
18.8.2 Výslech svědka	225
18.8.3 Konfrontace	225
18.8.4 Mezinárodní spolupráce	225
18.9 Zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování a zvláštnosti kriminalistické prevence	226

19. kapitola

Metodika vyšetřování rasově a národnostně motivovaných trestných činů

227

19.1 Kriminalistická charakteristika	227
19.1.1 Úvodem	227
19.1.2 Typické formy a způsoby páchání trestné činnosti	228
19.1.3 Charakteristické zvláštnosti pachatelů	229
19.1.4 Zvláštnosti obětí trestních činů s rasovým a národnostním podtextem	230
19.1.5 Motiv trestné činnosti	230
19.2 Typické stopy	230
19.3 Typické kriminalistické situace	231
19.4 Zvláštnosti předmětu vyšetřování	231
19.5 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování	233
19.6 Zvláštnosti typických počátečních úkonů a opatření	233
19.7 Zvláštnosti kriminalistických verzí, plánování a organizace vyšetřování	235
19.8 Zvláštnosti následních úkonů	235
19.9 Zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování	238

20. kapitola

Metodika vyšetřování pojistných podvodů	239
20.1 Kriminalistická charakteristika pojistných podvodů	239
20.1.1 Typické způsoby páchání pojistných podvodů	239
20.1.2 Pachatelé pojistného podvodu	240
20.2 Typické stopy a jiné důkazy	240
20.3 Typické kriminalistické situace	241
20.4 Zvláštnosti předmětu vyšetřování	242
20.5 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování	243
20.6 Zvláštnosti počátečních úkonů	244
20.6.1 Vyžadování potřebných vysvětlení	244
20.6.2 Zajištění písemných materiálů	244
20.6.3 Ohledání písemností předaných pojistěným pojistiteli	245
20.6.4 Opatření k vypátrání pobytu pachatele a jeho zadržení	245
20.7 Zvláštnosti kriminalistických verzí a organizace vyšetřování	245
20.8 Zvláštnosti následných úkonů	246
20.9 Zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování a zvláštnosti kriminalistické prevence	247

21. kapitola

Metodika vyšetřování finanční kriminality	249
21.1 Kriminalistický pojem a obsah finanční kriminality	249
21.2 Kriminalistická charakteristika finanční kriminality	251
21.2.1 Formy páchání finanční kriminality	251
21.2.2 Pachatelé finanční kriminality	252
21.3 Typické stopy	253
21.4 Typické počáteční kriminalistické situace	253
21.5 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování	254
21.6 Zvláštnosti předmětu vyšetřování	255
21.7 Zvláštnosti počátečních úkonů	256
21.8 Zvláštnosti kriminalistických verzí, plánování a organizace vyšetřování	257
21.9 Zvláštnosti následných úkonů	257
21.10 Zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování a zvláštnosti kriminalistické prevence	259

22. kapitola

Metodika vyšetřování daňových deliktů

22.1 Kriminalistická charakteristika	260
22.1.1 Obecně o kriminalistické charakteristice daňových deliktů	260
22.1.2 Způsoby páchání daňových deliktů	262
22.1.3 Osobnostní rysy pachatele	262
22.2 Typické stopy	263
22.3 Typické kriminalistické situace	263
22.4 Zvláštnosti předmětu vyšetřování	264
22.5 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování	264
22.6 Zvláštnosti prvních vyšetřovacích a operativně pátracích úkonů	265
22.7 Zvláštnosti kriminalistických verzí, plánování a organizace vyšetřování	266
22.8 Následná etapa vyšetřování	266
22.9 Zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování a zvláštnosti kriminalistické prevence	268

23. kapitola

Metodika vyšetřování počítačové kriminality

23.1 Kriminalistická charakteristika počítačové kriminality	269
23.1.1 Obecně o kriminalistické charakteristice počítačové kriminality	269
23.1.2 Kriminální situace	269
23.1.3 Typické způsoby páchání	270
23.1.3.1 Neoprávněné zásahy do vstupních dat	270
23.1.3.2 Neoprávněné změny v uložených datech	270
23.1.3.3 Neoprávněné pokyny k počítačovým operacím	270
23.1.3.4 Neoprávněné pronikání do počítačů, počítačového systému a jeho databází	271
23.1.3.5 Napadení cizího počítače, programového vybavení a souborů dat v databázích	271
23.1.4 Osoba pachatele a typické motivy	271
23.2 Typické stopy	272
23.3 Typické kriminalistické situace	273
23.4 Zvláštnosti předmětu vyšetřování	274
23.5 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování	275
23.6 Zvláštnosti počátečních úkonů	276
23.6.1 Vyžadování potřebných vysvětlení	276
23.6.2 Zajišťovací úkony	276
23.6.3 Vyžádání expertiz	277